

NEKOLIKO UVODNIH REČI

Pojavljujemo se, evo, i s drugom sveskom „Jevrejskog almanaha“, što nije samo rezultat naše želje da nastavimo s njegovim izdavanjem, nego još više plod nekih činjenica koje nas obavezuju.

Naš prvi „Jevrejski almanah za god. 1954“ naišao je na topao prijem u našoj zemlji, u Izraelu i u jevrejskoj javnosti mnogih drugih zemalja. Nisu ga prigrlili sa simpatijama i interesovanjem samo jevrejski i nejevrejski čitaoci, nego ga je pozdravila i pozitivno ocenila kritika u velikom broju dnevnih listova, kulturnih revija i stručnih časopisa kod nas i na strani. Čitaoci su sa zadovoljstvom primili pojavu „Jevrejskog almanaha“ kao dobrodošlu zbirku članaka i lepe književnosti, koja će bar donekle ublažiti relativno veliku oskudicu u literaturi i naučnim radovima s jevrejskom tematikom kod nas. Inostranstvo našlo je u toj knjizi seriozan izvor obaveštenja o prošlosti i sadašnjosti naše zajednice koja, iako mala, i danas, zahvaljujući svojoj dobroj organizovanosti i živoj aktivnosti, privlači pažnju svetske jevrejske javnosti. Almanah je s posebnim interesovanjem i srdačnošću primljen od jugoslovenskih Jevreja koji danas žive van Jugoslavije (u Izraelu, obema Amerikama i drugde), kao jedna od duhovnih spona koja te naše iseljenike povezuje ne samo s našom užom zajednicom, nego i sa zbivanjima u njihovom starom zavičaju, koje sa pažnjom i simpatijom prate.

U svim prikazima podvučeni su pozitivni naučni, publicistički, politički i literarni, pa i tehnički kvaliteti „Almanaha“. On je ocenjen i kao dragocen dokaz o slobodnom životu i kulturnom razvoju svih manjina u Novoj Jugoslaviji, pa i jevrejske, što je značajna činjenica naše socijalističke demokratije. Sve ovo pretstavlja za saradnike, urednike i izdavače „Almanaha“ ohrabrenje za dalji rad.

Ali da odjek prvog „Almanaha“ i nije bio tako povoljan, i da smo imali razloga da budemo malodušni ili neodlučni, — na spremanje i izdavanje druge sveske, i to dosta obimnije od prve, prisilili bi nas i sami saradnici, stari i novi, koji su u sve većem broju spontano počeli da nam šalju svoje rukopise! „Jevrejski almanah“ se afirmisao kao tribina dosta širokih okvira i znatnog auditorija, s koje sve brojniji autori žele da se obrate čitaocima. To je bio drugi, i vrlo snažni, stimulans u našim pripremama. Njihov plod se

sada nalazi u koricama ove knjige koja je ne samo po broju stranica i saradnika, nego i po tematici bogatija od prošle.

No upravo to obilje radova kao i želja da se ne pojavimo bez nekih članaka koji su nam se činili važnim i neophodnim, te izvesne redakciske i štamparske teškoće, izazvale su zakašnjenje od nekoliko meseci u pojavljivanju novog „Almanaha“. On usled toga izlazi kao dupla sveska za god. 1955/56. Neki su članci nešto izgubili od svoje neposredne aktuelnosti, ali ne i od svoje vrednosti. Nadamo se da će to čitaoci uzeti u obzir i, kao i dotični saradnici, primiti naše izvinjenje.

U tematskom pogledu redakcija je želela da ovoj svesci „Almanaha“ dade pečat jubileja, desetogodišnjice obnavljanja rada naše zajednice u novoj Jugoslaviji. To nam je tek u manjoj meri uspelo jer smo imali u programu da donesemo veći broj članaka koji bi evocirali najvažnije etape i događaje u starijoj i novoj istoriji Saveza i opština, kao i više portreta značajnih i zaslužnih ličnosti iz naše sredine. Ono što i pored najbolje volje nismo uspeli potpuno da ostvarimo ove godine, nastojaćemo da nadoknadimo u „Almanahu“ za 1957 god. koji već pripremamo.

Nadamo se da će i ovaj „Jevrejski almanah“, kao i onaj prvi, kod nas i u svetu biti rečit dokaz vitalnosti naše desetkovane ali ne i duhom klonule zajednice, i odraz njene povezanosti s humanim i progresivnim zbivanjima u jugoslovenskoj i opštejevrejskoj stvarnosti u prošlosti i u našim danima.

R e d a k c i j a